

Δημοκρατικός Συναγερμός

Ιωνάς Νικολάου
Βουλευτής Λευκωσίας

11 Νοεμβρίου 2003

ΔΗΛΩΣΗ Μ.Μ.Ε.

Ήταν με ιδιαίτερη ευχαρίστηση που ακούσαμε την δημόσια δήλωση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως αναφορικά με μέτρα που προτίθεται να λάβει η Κυβέρνηση για την αντιμετώπιση του χουλιγκανισμού, και γενικά της βίας στα γήπεδα. Με την υιοθέτηση όμως των μέτρων αυτών εκ μέρους της Κυβέρνησης, συνεπάγεται και η υποχρέωση για άμεση υλοποίηση ή εφαρμογή τους, καθώς επίσης και η δέσμευση για την ολοκλήρωση των προσπαθειών που απαιτούνται, από όλους τους αρμοδίους, για την ουσιαστική καταπολέμηση αυτού του φαινομένου. Και αυτό το λέω γιατί παρόλο που το θέμα της βίας στα γήπεδα απασχόλησε και απασχολεί την Βουλή από το 2001, όπου ενέγραφα το συγκεκριμένο θέμα, και παρά τις διαβεβαιώσεις που οι αρμόδιοι έδωσαν ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας τον Μάρτιο του 2003, ότι θα επανέρχονταν σύντομα με τροποποίηση της νομοθεσίας ή με την εφαρμογή των συστάσεων του Συμβουλίου της Ευρώπης, εν τούτοις η αναποφασιστικότητα των αρμοδίων να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για καταπολέμηση της βίας και της ανάρμοστης συμπεριφοράς επιτρέπουν να επαναλαμβάνονται κατά καιρούς τα ίδια επεισόδια με μεγαλύτερη κάθε φορά βιαιότητα.

Είναι γεγονός ότι επί των ημερών μας, η βία στα γήπεδα έχει προσλάβει τρομακτικές διαστάσεις, μέχρι που ορισμένες πράξεις στρέφονται κατά της ίδιας της ανθρώπινης ζωής, με θύματα όχι μόνο τον αθλητισμό και την φίλαθλη οικογένεια, αλλά πολλές φορές τους ανυποψίαστους πολίτες. Γι' αυτό είναι που επιμένουμε και λέμε ότι το θέμα αυτό δεν μπορεί να αφήσει κανέναν αμέτοχο και ειδικότερα την Αστυνομία. Και είναι πλέον καιρός να αποδείξουν έμπρακτα την θέληση τους να συνεργαστούν με όλους τους αρμοδίους φορείς, και να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την πάταξη του, στα πλαίσια της νόμιμης άσκησης των εξουσιών τους. Τα τελευταία γεγονότα απέδειξαν ότι η υπέρμετρη βία και οι εκρηκτικές δηλώσεις, από όπου και αν αυτές προέρχονται, προκαλούν την περαιτέρω όξυνση του προβλήματος. Στα πλαίσια αυτής της διακηρυγμένης πολιτικής μας, σαν ΔΗ.ΣΥ., χαιρετίζουμε τα μέτρα που έχει εξαγγείλει ο κ. Υπουργός και είναι με ιδιαίτερη ευχαρίστηση που είδαμε να υιοθετούνται και να ενσωματώνονται σ' αυτά και προτάσεις που έχουμε καταθέσει στην Βουλή γύρω από αυτό το θέμα.

Επειδή αφενός τα μέτρα αυτά δεν είναι επαρκή και αφετέρου όλοι οι αρμόδιοι έχουν μερίδιο ευθύνης, και οφείλουν να συνεργαστούν, θεωρώ ότι θα πρέπει στις προτεραιότητες να συμπεριληφθούν και οι ακόλουθες προτάσεις:

A. Συμβολή των Μ.Μ.Ε.:

- Στις βίαιες εξάρσεις φιλάθλων συμβάλει και ο τρόπος που αυτά μεταδίδονται από τα Μ.Μ.Ε., με την συμμετοχή διαιτητών, παικτών και παραγόντων των σωματείων μέσα και έξω από τα γήπεδα. Γι' αυτό εισηγούμαστε:
  - Τον περιορισμό της μετάδοσης πράξεων βίας στα γήπεδα γιατί αυτές συνιστούν πειρασμό των νέων να μιμηθούν τις πράξεις των αθλητικών "ηρώων". Μέσω τηλεοράσεως ο φίλαθλος βλέπει τις σκηνές βίας που διαδραματίζονται από τους οργανωμένους οπαδούς ομάδων σε άλλες χώρες και προσπαθεί να τους μιμηθεί.
  - Την αλλαγή του τρόπου παρουσίασης και συζήτησης των επίμαχων φάσεων γιατί η δημόσια κριτική κατά των διαιτητών, κυρίως από άλλους διαιτητές, δημιουργεί αίσθημα αδικίας μεταξύ των οπαδών μιας ομάδας. Η από τηλεοράσεως εμφάνιση των παραγόντων των ομάδων π.χ. ο πρόεδρος, και η συμμετοχή τους στη συζήτηση αμφισβητούμενων φάσεων συμβάλλουν στην εξάπλωση του φαινομένου.

B. Σχολεία και Παιδεία:

- Την λήψη κατάλληλων κοινωνικών μέτρων και μέτρων διαπαιδαγώγησης για την πρόληψη της βίας σε αθλητικές εκδηλώσεις, με την προαγωγή του αθλητικού ιδεώδους μέσω διαφωτιστικών και άλλων εκστρατειών και την ενίσχυση της αντίληψης για το δίκαιο παιχνίδι, ώστε να ενισχυθεί ο αμοιβαίος σεβασμός μεταξύ των θεατών. Είναι γεγονός ότι η παραβατικότητα στα γήπεδα συνδέεται και με την σχολική παραβατικότητα και έτσι βλέπουμε ότι άτομα που εμπλέκονται τακτικά σε επεισόδια βίας είναι και τα άτομα τα οποία παρουσιάζουν τις ίδιες τάσεις και εκτός γηπέδου.
- Την διδασκαλία μαθήματος κοινωνικής συμπεριφοράς στα σχολεία. Στο μάθημα φυσικής αγωγής να διδάσκονται το «ευ αγωνίζεσθαι» και οι κανονισμοί παιδείας. Η συμμετοχή του σχολείου και ειδικά των εκπαιδευτικών στην διαμόρφωση του σωστού χαρακτήρα αλλά και της ορθής διαπαιδαγώγησης κρίνεται αναγκαία.

Γ. Διαδικασία εκδίκασης υποθέσεων:

- Την προώθηση του θεσμού του Αθλητικού Δικαστή και την σύσταση Αθλητικού Δικαστηρίου, το οποίο θα μπορεί με ειδικές διαδικασίες και με κοινωνικές ευαισθησίες να αντιμετωπίσει αποτρεπτικά και κατασταλτικά τα φαινόμενα βίας στα γήπεδα. Μέχρι την υιοθέτηση αυτού του θεσμού προτείνουμε την τροποποίηση της υφιστάμενης νομοθεσίας ώστε να επιτευχθεί ταχύτητα στην εκδίκαση των υποθέσεων, ώστε εντός 24-ώρου να προωθούνται ενώπιον του Δικαστηρίου, να ρυθμιστούν τα θέματα αποδεικτικότητας και αποδεχτότητας τους, να αυξηθούν οι επιβαλλόμενες ποινές και η τιμωρία ορισμένων πράξεων ως αυτόφωρων παραβάσεων, όπως για παράδειγμα η μεταφορά στα στάδια αντικειμένων που πιθανό να χρησιμοποιηθούν σε πράξεις βίας ή πυροτεχνήματα, και να τιμωρείται ως αδίκημα η εκφώνηση και η χρήση υβριστικών και φασιστικών συνθημάτων.

- Την εφαρμογή εναλλακτικών ποινών της ποινής της φυλάκισης, όπως την κοινωνική εργασία και τον περιορισμό του παραβάτη κατά τον χρόνο διεξαγωγής του αγώνα. Δηλαδή οι δράστες να αναγκάζονται κατά την διάρκεια του αγώνα, να εργάζονται για την καθαριότητα πάρκων, σε οίκους ευημερίας ή να παρευρίσκονται στο αστυνομικό τμήμα για όσο διάστημα διαρκεί ο αγώνας της ομάδας τους.
- Την απαγόρευση και αυστηρή τιμωρία εκείνων που με τις ενέργειες ή πράξεις ή δηλώσεις τους υποκινούν την εκδήλωση οποιασδήποτε μορφής βίας στα γήπεδα ή αντιαθλητικής συμπεριφοράς.
- Την τροποποίηση του Ν. 5(Ι)/94 ώστε πρόνοιες που αποτελούν καινοτομία στον συγκεκριμένο τομέα να τεθούν επιτέλους σε εφαρμογή όπως π.χ. η προκήρυξη για διάλυση οχλαγωγίας μέσα ή κοντά σε αθλητικό γήπεδο, ο αποκλεισμός ή η απαγόρευση της εισόδου στον αθλητικό αγώνα σε γνωστούς ταραχοποιούς ή ατόμων που είχαν προηγουμένως τιμωρηθεί για παρόμοια αδικήματα, η επιβολή αποκλεισμού από τα Δικαστήρια (όπως π.χ. στην Αγγλία).
- Η πρόταση νόμου που έχω καταθέσει για τα Δικαστήρια Ανηλίκων θα μπορεί να καλύψει και τις περιπτώσεις όπου ανήλικοι φίλαθλοι προβαίνουν σε βίαιες πράξεις τόσο εντός όσο και εκτός των γηπέδων αλλά και να εφαρμόσει ειδικές ποινές όπου επιβάλλεται.
- Την στέρηση της φίλαθλης ιδιότητας και την επιβολή περιορισμών στην είσοδο στα γήπεδα, αθλητικών παραγόντων οι οποίοι με δηλώσεις ή ενέργειες τους προκαλούν επεισόδια τα οποία στρέφονται κατά του φίλαθλου κόσμου ή του αθλητισμού γενικότερα, καθώς επίσης γνωστών ταραχοποιών ή ανθρώπων που βρίσκονται κάτω από την επίδραση οινοπνεύματος. Οι περιορισμοί αυτοί θα μπορούν να επιβληθούν είτε από τα Δικαστήρια είτε από την Α.Δ.Ε.Α.

Δ. Αστυνομία και Αστυνόμευση:

- Την υποχρεωτική τήρηση καταλόγου ταραχοποιών και την συστηματική αναθεώρηση του από την Αστυνομία με την βοήθεια των σωματείων και της Ομοσπονδίας, ώστε να αποκλείονται από τα γήπεδα τα πρόσωπα που θα συμπεριλαμβάνονται σ' αυτό.
- Τον διορισμό αριθμού επιμελητών στα στάδια με στόχο την υποδοχή και την παροχή βοήθειας στους οπαδούς μέσα στα ποδοσφαιρικά γήπεδα, ώστε προληπτικά να εκτελείται κάποια επίβλεψη των φιλάθλων και να αποφεύγονται ενέργειες που μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την ομαλή διεξαγωγή του αγώνα.
- Είναι γεγονός ότι η αισθητή παρουσία της Αστυνομίας τόσο εντός όσο και εκτός των αθλητικών χώρων όχι μόνο είναι αναγκαία αλλά και επιβαλλόμενη. Για να μπορέσει όμως να προσφέρει στον συγκεκριμένο τομέα θα πρέπει να είναι και ειδικά εκπαιδευμένη και εξειδικευμένη σε αυτόν. Γι' αυτό προτείνουμε παράλληλα με την επαγγελματική αστυνομική εκπαίδευση, να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνική των συμπεριφορά με ειδική επιμόρφωση σε θέματα αντιμετώπισης βίας από πολίτες. Η υιοθέτηση ενός πιλοτικού προγράμματος εκπαίδευσης με ειδικά σεμινάρια για αξιωματικούς και απλούς αστυνομικούς σχετικά με την συμπεριφορά τους σε περιπτώσεις βίας που προέρχεται είτε από μαζικές

κινητοποιήσεις είτε από πράξεις βίας εντός και εκτός των αθλητικών χώρων, και η επιμόρφωση τους σε θέματα πρόληψης επεισοδίων και περιφρούρησης, θα συμβάλουν στην προστασία ανυποψίαστων πολιτών και την ορθή εκ μέρους της Αστυνομίας αντιμετώπιση του προβλήματος.

- Την δυναμική παρέμβαση της Αστυνομίας σε περιπτώσεις επεισοδίων εντός και εκτός των αθλητικών χώρων από την μια, αλλά και την αποφυγή κατάχρησης και/ή υπέρβασης της εξουσίας που τους προσδίδει η σχετική νομοθεσία από την άλλη. Για την αστυνόμευση ποδοσφαιρικών αγώνων, πρέπει να τηρούνται κατά γράμμα όλες οι δεσμεύσεις που καθορίζονται από τους διεθνείς κανόνες αστυνόμευσης αθλητικών χώρων.
- Την απαγόρευση της εισόδου σε πρόσωπα που έχουν στην κατοχή τους επικίνδυνα αντικείμενα ή ρατσιστικά και προκλητικά συνθήματα, που είναι πιθανόν να προκαλέσουν πράξεις βίας, και όχι απλώς να κατάσχουν αυτά. Περαιτέρω, την απαγόρευση της εισόδου σε άτομα που βρίσκονται σε κατάσταση μέθης ή υπό την επίδραση ναρκωτικών. Οι έρευνες για κατοχή τέτοιων αντικειμένων να μην περιορίζεται μόνο στους φίλαθλους αλλά να επεκτείνεται και σε λεωφορεία που μεταφέρουν αυτούς καθώς και σε παράγοντες των γηπέδων και των ομάδων, σε παίκτες κ.τ.λ.
- Την εγκατάσταση απαραβίαστου ηλεκτρονικού συστήματος αστυνόμευσης των αθλητικών χώρων, με την υποχρεωτική εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης.

Ε. Άλλα επιπρόσθετα μέτρα:

- Την λήψη πρόσθετων μέτρων μέσα και έξω από τα στάδια για την πρόληψη και έλεγχο τέτοιων εκδηλώσεων βίας και ανάρμοστης συμπεριφοράς, όπως για παράδειγμα την χρήση σύγχρονων εγκαταστάσεων στους αθλητικούς χώρους, αναγκαίων για την αποτροπή και καταστολή πράξεων βίας και την τιμωρία των παραβατών του νόμου.
- Την λήψη πρόσθετων μέτρων για πάταξη των αιτιών που προκαλούν την βία στα γήπεδα και υποσκάπτουν την αντίληψη για τίμιο παιχνίδι, όπως για παράδειγμα τα οικονομικά συμφέροντα των αθλητικών παραγόντων ή προσώπων που μετέχουν στην διοίκηση ή στις συνθέσεις αθλητικών σωματείων.
- Την άμεση υλοποίηση των πιο κάτω κριτηρίων υποδομής της ΟΥΕΦΑ:
  - Την δημιουργία δωματίου ελέγχου του σταδίου σε κατάλληλο στρατηγικό χώρο, πλήρως εξοπλισμένο και εγκεκριμένο από την Αστυνομία.
  - Τον επαρκή και σωστό διαχωρισμό των κερκίδων από το γήπεδο, χωρίς να είναι αναγκαία η εγκατάσταση διαχωριστικών κιγκλιδωμάτων.
  - Τον σχεδιασμό της εμπλοκής της Αστυνομίας για την ασφάλεια των φιλάθλων σε κάθε σημείο του σταδίου, ώστε αυτή να είναι άμεση και αποτρεπτική κάθε πράξης βίας.
- Την βελτίωση των εγκαταστάσεων των σταδίων μας ώστε να απομακρυνθούν τα επικίνδυνα αντικείμενα που βρίσκονται μέσα ή κοντά σ' αυτά, ώστε οι αρμόδιοι να φροντίζουν όπως πριν την έναρξη οποιουδήποτε αγώνα γίνεται ο αναγκαίος έλεγχος.

Πρέπει επιτέλους να ψάξουμε και να βρούμε μια νέα και επαρκή προσέγγιση που θα τονίζει την ενθάρρυνση και προώθηση της ανοχής και του "Ευ Αγωνίζεσθαι" στον αθλητισμό με την ενεργοποίηση του Κράτους, των αθλητικών αρχών και οργανισμών, των σωματείων, διαιτητών, παικτών, σχολείων, οικογένειας, μέσων μαζικής ενημέρωσης και χρηματοδοτών. Δεν πρέπει να περιοριζόμαστε στην καταστολή αλλά να καταρτίσουμε σχέδιο πρόληψης της βίας και της αντιαθλητικής συμπεριφοράς από όπου και αν προέρχεται. Το πρόβλημα της βίας στα γήπεδα δεν πρόκειται ποτέ να λυθεί με μόνο την ανακοίνωση μέτρων για την πρόληψη και την καταστολή της ούτε και με την ανάλυση των αιτιών που προκαλούν το φαινόμενο αυτό. Επιβάλλεται αυτά τα μέτρα που κατά καιρούς ανακοινώνονται από τους αρμόδιους φορείς να τεθούν επιτέλους σε εφαρμογή. Γι' αυτό με την ολοκλήρωση της συζήτησης στην Επιτροπή Παιδείας προτείνουμε την προώθηση των αναγκαίων νομοθετικών ρυθμίσεων, ώστε να δοθεί ένα τέλος στην αναποφασιστικότητα που διακατέχει τους υπεύθυνους για την τήρηση της τάξης. Γιατί ευθύνες έχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς και χρειάζεται την αποτελεσματική συνεργασία όλων για την αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού.

ΙΩΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
Βουλευτής ΔΗ.ΣΥ.